

Večernik

Leto III. (X.), številka 292

Maribor, ponedeljek 23. decembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni pe tarifni
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Atentat na indijskega podkralja

JEDILNI VOZ POPOLNOMA RAZBIT. — PODKRALJ UŠEL ATENTATU, ENA OSEBA RANJENA. — PEKLENSKI STROJ PREKASNO EKSPLODIRAL.

NEW DELPHI, 23. decembra. Včeraj je bil izvršen na vlak podkralja Indije, lorda Irvina, atentat. Na železniški progi so našli peklenjski stroj. S podkraljem se je peljala tudi njegova soproga in njegovo spremstvo. Stroj je eksplodiral nekaj sekund prepozno, tako da je bil uničen samo jedilni voz, v katerem pa k sreči ni

bilo nikogar. Vlak se je takoj ustavil in je mogel nadaljevati vožnjo samo sprednji del. Ranjen je bil le sprevodnik drugega dela. Policija je uvedla obširno preiskavo in je aretirala več oseb. Splošno se domneva, da je atentat delo indijskih nacionalistov, ki so nezadovoljni s politiko Anglije v Indiji.

Kaj se godi v Zagrebu?

Včeraj popoldne je prišlo iz Zagreba lakonično poročilo, da se je zagrebski policiji zadnje dni posrečilo, priti na sled pripravljene teroristične akcije, ki je imela namen in nalogo, da izvrši razne atentate. In sicer na eni strani na vlak, s katerim se je vozila poklonitvena deputacija iz Zagreba, na drugi strani pa v katoliški katedrali v Zagrebu povodom slovesne službe božje 17. t. m. na kraljev rojstni dan, ter — zdi se — isti večer tudi v hotelu Esplanade ob priliki slavnostne plesne zabave. Na podlagi prejetih mitgljajev je policija izvršila obsežno preiskavo, ki je vodila do pozitivnih rezultatov. Našla se je cela vrsta peklenjskih strojev, deloma že pripravljenih, izsledeni so tudi krivci, med katerimi so glavni odv. pripravnik Cvetko Hadžija iz Zagreba, obč. uradnik Anton Štefanek iz Karlovca, teg. potnik Martin Frankić, trg. pomočnik Ivan Ban, študenti Bernarčić, Mocnaj in Prpić, bivši podpolkovnik v p. Begić in bivši poslanec bivše HSS. Jelašić. Vsi ti pa so bili aretirani, na podlagi njihovih izpovedb pri zaslišanjih pa je bil aretiran tudi bivši prvi podpredsednik bivše HSS. dr. Vladko Maček, o katerem sta osuđenca Begić in Jelašić pri zaslišanju priznala, da je pri stvari sodeloval in da je potom njiju dal denar nekim zgoraj omenjenim osebam, ki so imele izvršiti teroristične akte. Tudi iz drugih izpovedb je njegova udeležba nesporna. Preiskovalni sodnik je dr. Mačka in vse druge poslal v sodni preiskovalni zapor, ki je po zakonu obvezen.

Tako kratko poluradno poročilo iz Zagreba. O dogodkih samih ne moremo obširneje pisati. Smatramo pa za potrebno, da ugotovimo:

Ne more biti dvoma o resničnosti vsebine te vesti, ki je tem bolj porazna, ker smo bili mnenja, da so razmere v Zagrebu in na Hrvatskem po bridkih preizkušnjah preteklosti splošno krenile v tir zdrave in razumne miselnosti. Bili smo — in smo še danes — trdno prepričani, da bo prirodni zdravi razum hrvatskega naroda prevladal nad šovinizmom, umetno vzgojenim tekom stoletij. Hrvatska prestolnica je skupno s skoro vsemi ostalimi hrvatskimi mesti odločno obsodila herostratsko delo raznih emigrantov in morilcev in v veličastni manifestaciji pred kraljem so zastopniki hrvatskega naroda položili slovesno zaprisego za obrambo edinstvenosti naroda in države.

Najnovejši dogodek, ki je kakor umor Schlegla, pobeg dr. Pavelića, Perčeca, Košutićev in drugih samo izraz politične nezrelosti, posledica blazne lahkomišelnosti, ki hladnokrvno žrtvuje najvišje interese naroda ambicijam skrahiranih »narodnih voditeljev«, je v svojem bistvu neprilicni, ni pa tragičen. Ni dvoma, da bodo tudi v Zagrebu in na Hrvatskem sploh vsi dobro — in pošteno misleči — in med te štejejo ogromno večino hrvatskega naroda, uvideli, da se z umori,

MOSKVA, 23. decembra. Včeraj so zastopniki sovjetske in nankinške vlade v Habarovsku podpisali protokol o premirju. Vlada v Nankingu se zavezuje v preliminarni pogodbi, da vzpostavi na vzhodno-kitajski progi status quo, vrh tega bo Kitajska vse demoli-rane in zaprte sovjetske konzulate, trgovinske urade in trgovinske družbe zopet obnovila. Na mejah mora tekom 8 dni nastati mirovno stanje in se morajo odpoklicati tako sovjetske kakor tudi kitajske čete. Kitajska vlada se

dalje zavezuje, da bo v svoji službi na hajajoče se caristične bele gardiste razorožila in razpustila njihove organizacije, bele gardiste same pa izgnala iz države.

Glede obnovitve popolnih diplomatskih odnosov med Moskvo in Nankingom, kakor tudi glede ureditve še nerešenih vseh vprašanj (vojna odškodnina), bo odločala rusko-kitajska konferenca, ki se bo sestala dne 25. decembra v Moskvi.

Mir med Kitajsko in Rusijo

PODPIS PRELIMINARNE MIROVNE POGODBE. - V 8 DNEH MORAJO BITI NA MEJAH UMAKNJENE OBOJESTRANSKE BOJNE ČETE.

Sredozemska aliansa

VESTI O MOŽNOSTI SREDOZEMSK ALIJANSE MED FRANCIJO, ITALIJO IN ŠPANIJO.

PARIZ, 23. decembra. Italijanski veleposlanik grof Manzoni je izročil včeraj zunanjemu ministru Briandu odgovor na francosko noto glede pomorske razorožitvene konference v Londonu, ki pušča rešitev problema odprto. Stališči obeh držav si slejkoprej močno nasprotujeta. Iz italijanskega odgovora je razvidno, da Italija vztraja na pariteti s Francijo za križarke do 10.000 ton in pripominja, da nudi razsodišče in prijateljska pogodba zadostno jamstvo za varstvo obeh držav. »Petit Parisien« poroča, da se razmotriva sedaj o možnosti sredozemske zve-

ze med Francijo, Italijo in Španijo. To naj bi bilo nekako zadnje sredstvo, da se premoste nepremostljive težkoče v Londonu. Taka antanta bi nudila posameznim državam, posebno Franciji in Italiji, dovolj jamstev.

Ze prve vesti o teh načrtih so seveda vzbudile v balkanskih državah največjo pozornost, ker bi imel francosko-italijanski sporazum za posledico čisto novo orientacijo na Balkanu. Kajti dejanski sporazum bi nedvomno dovedel tudi do razdelitve interesnih sfer.

Politična amnestija v Franciji

PARIZ, 23. decembra. Oba voditelja radikalov, Daladier in Herriot, sta izročila predsedstvu zbornice resolucijo, ki zahteva amnestijo za vse politične kaznjence, ki so zaprti radi deliktov po tiskovnem zakonu ali anarhističnega rovarjenja. Radikalni hočejo doseči s tem izpuščenjem ne samo voditelja monarhistov Daudeta, temveč tudi številnih komunističnih voditeljev in poslancev, ki sede v zboru.

Konec diktature na Španskem?

MADRID, 23. decembra. Kakor poročajo španski listi, pripravlja general Primo

de Rivera konec diktature na Španskem. Ustanovljen bo enodolni parlament, kateremu bodo za enkrat pripadali še živeči senatorji. Od 250 poslancev jih bo 150 izvoljenih od provincijalnih uprav, katere pa bo imenovala diktatura. Ostalih 100 poslancev pa bo izvoljenih v direktni volitvi po proporciju, pri čemer bo tvorila vsa Španška eno samo volilno okrožje.

Ljudsko glasovanje v Nemčiji

BERLIN, 23. decembra. Pri včerajšnjem ljudskem glasovanju o Hugenbergovem predlogu, da naj Nemčija preneha s politiko Yongovega načrta, je bilo oddanih za Hugenbergov predlog od 20 mil-

moralnih dobrin. In kdorkoli zagreši zločin v tem smislu, voden ne po najvišjih narodnih interesih, ampak po interesih bodisi svoje osebe bodisi katke skupine, in naj bi bil še tako zaslužen, nad njim mora narod sam zlomiti palico.

ionov potrebnih samo 5 milijonov. Od preko 62 milijonov volilnih upravičencev se je udeležilo volitev le 6,293.000, vsi drugi pa so ostali doma.

Razpust fašistovskih organizacij v Zedinjenih državah

NEWYORK, 23. decembra. Na včerajšnji glavni skupščini vseh italijanskih fašistovskih organizacij je bilo sklenjeno, da se organizacije prostovoljno razidejo. Listi pa povdarjajo, da se je to zgodilo po naročilu Mussolinija in na pritisk ameriške vlade, ker so razni poslanci že večkrat protestirali proti divjanju fašistov

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 23. decembra. Zaprt.

Torek, 24. decembra. Zaprt.

Sreda, 25. decembra ob 15. uri »Wormski orožar«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Radikalna kura«.

Četrtek, 26. decembra ob 15. uri »Radikalna kura«. — Ob 20. uri »Piskrovez«. Znižane cene. Kuponi.

Božični prazniki v mariborskem gledališču. Na božični dan dne 25. t. m. se vršita v gledališču dve predstavi: popoldne se daje izredno zabavna in melodična Lortzingova komična opera »Wormski orožar«, pri nižanih cenah in kuponih. — Zvečer pa se vrši prva repriza Doboviškove nove burke s petjem »Radikalna kura«, ki se ji je občinstvo pri premijeri do solz nasmejalo. Na Štefanovo 26. t. m. se popoldne ponovi Doboviškova burka s petjem »Radikalna kura«. — Zvečer pa se vprizori Leharjeva opereta »Piskrovez« pri nižanih cenah in kuponih.

Mariborsko gledališče pripravlja novo otroško igrico mladinskega pisatelja Oskara Zolnirja »Grudica«, ki jo je s pesmimi opremil Danilo Gorinšek ter Granichstedtenovo priljubljeno opereto »Orlov« v deloma novi zasedbi.

Nesreča ali samomor?

V soboto zvečer je našel železničar Karl Tutner iz Debra pri Laškem na železniški progi med Debrom in Psarjem žensko truplo med obema glavni-ma tiroma. Obraz je bil obrnjen proti zemlji in sicer v smeri proti Celju. Leva noga je bila nad kolonom povozena, tako, da so kosti štrlele iz kože. Na glavi pa je bilo opaziti na desni strani čela približno 10 cm dolgo zevajočo rano, očitvidno od silnega udarca vlaka. Neznanka, katere identiteta se še ni mogla ugotoviti, in ki je približno 50—60 let stara, ni imela pri sebi nobenega denarja ali kakršnihkoli dokumentov. Poizvedbe se nadaljujejo. Skrivnostna najdba je povzročila pri prebivalstvu v okolici razumljivo razburjenje.

Zdravnik: »Tako, Miha, vaš sluh se je že toliko izboljšal, da vas lahko odpustim iz bolnice!«

Bolnik: »Kako?«

Zdravnik zavpije: »Vi sedaj lahko zopet slišite!«

Bolnik: »Zopet slišati. Lepo. Koliko pa stane zdravljenje?«

Zdravnik glasno: »200 mark!«

Bolnik: »Tristo mark?«

Zdravnik še bolj glasno: »Da, da!«

Vprašanje naših novih cest

Na zadnji seji mariborskega okrajnega cestnega odbora so bili s strani posameznih odbornikov stavljeni važni predlogi glede gradnje novih cest v posredni in neposredni okolici Maribora. Vprašanje, kdaj se bodo ti predlogi realizirali, je seveda zaenkrat še odprto, a načel se je s tem važen problem, ki zasluži vso našo pozornost. Pomisliti moramo namreč, da so brez cest: vse Pohorje, ves Kozjak, del Slovenskih goric vzhodno od našega mesta in naposled tudi del Dravskega polja. Predlogi na seji okrajnega cestnega odbora se sicer niso dotaknili vseh teh kompleksov, a sprožili so nekaj misli, ki bi uresničene odpravile vsaj najbolj peče in kvarne nedostatke.

Med prvimi od teh predlogov je treba omeniti vsekakor zgraditev cest na Pohorje in po Pohorju. Rušani, Bistričani in nekateri drugi so se gradnje sicer lotili že sami, a prav gotovo je, da dela v celoti nikdar ne bi zmogli brez sodelovanja in podpore okrajnega cestnega odbora ter eventuelno banovine ali celo države. Zato se je na tej seji govorilo tudi o dveh važnih pohorskih projektih, o cesti iz Ruš preko Sv. Aneha k Sv. Martinu in o cesti iz Hoč preko Reke istotako k Sv. Anehu. Na sektorju Ruše—Aneh so se dela letos sicer že začela, a nedograjen je še precejšen del, popolnoma nedotaknjen pa sektor Sv. Aneh—Sv. Martin na Pohorju. Prav tako pa ni bilo doslej niti privatne niti katerekoli druge inicijative za cesto Hoče - Reka - Aneh, ki bi v celoti, če pristejemo že obstoječo cesto Hoče - Reka, katera bi se pa tudi morala preurediti in izboljšati, bila dolga krog 15 km z vzponom od Hoč do Sv. Aneha ca 960 m. Vse te pohorske ceste bi bile velikanskega pomena tako za našo lesno industrijo in trgovino kakor tudi za tujski promet. S tem bi prišlo do dobre vozovne in avtomobilske zveze z železnico v Rušah in v Hočah pred vsem občine in vasi Sv. Martin, Pohorje, Pohorsko in vse niže ležeče do Hoč, zložen in udoben dostop bi pa dobile tudi naše planinske kočice pri Sv. Anehu, Sv. Bolfenku in Mariborska kočica.

Nič manj važen od teh ni bil predlog za zgraditev nove ceste iz Dravske doline do Sv. Duha na Ostrem vrhu. Naravnost neverjetno in tudi sramotno je, da do te naše najvišje in tako važne obmejne postojanke doslej sploh ne vodi nobena cesta. Vso zvezo sv. Duha na Ostrem vrhu z ostalim našim svetom posreduje dino skrajno slaba vozna pot, po

kateri boljše vozilo sploh ne more voziti, o prometu z avtomobili pa sploh ne more biti govora. Po na zadnji seji stavljenem predlogu, bi se gradila nova cesta od sedanje ceste Fala - Maribor z odcepkom v vasi Bistrici pri Selnici ob Dravi po dolini potoka Bistrica in potem dalje pod Jarčevim vrhom k Sv. Duhu. Cesta bi bila dolga 8 do 10 km z vzponom ca 647 m od Bistrice do Sv. Duha. Tako bi prišla do zveze s svetom občine Sv. Duh, Boč in Smednik s svojim obilnim lesnim bogastvom. Obenem bi pa bila ta cesta tudi izredno velike tujskoprometne, narodne in stratežične važnosti in sploh prva cesta na Kozjak.

Dva druga predloga se pa nanašata na našo mejo v Slovenskih goricah. Prvi predvideva graditev zveze St. Ilja v Slov. goricah z Gornjo Kungoto. Ker obstoja v tej smeri od St. Ilje že ca 2 km dolga cesta, bi bilo treba zgraditi samo še 3 do 4 km dolgo zvezo s cesto Plac - Gornja Kungota. Ta zveza bi se gradila skozi vas Vrtiče ali pa do pod Cirknika. Prva bi bila malo daljša, a udobnejša, druga krajša, a vsled terenskih težkoč težje izvedljiva. Z njo pa bi se znatno približali železnici (v St. Ilju) obmejni kraji: Sv. Jurij, Gor. Kungota, Svečina, Pač, Cirknik, Vrtiče itd., ki imajo doslej edino zvezo na postajo Pesnica ali Maribor. Druga cesta bi pa vezala Sv. Jakob v Sl. goricah preko Poličke vasi s St. Iljem v Slov. goricah. Dolga bi bila približno 5 km in bi se združevala v višini Poličke vasi s cesto Ferk - Jarenina - St. Ilj.

Na izpopolnitev cestnega omrežja na Dravskem polju se je pa naposled nanašal zadnji predlog glede zgraditve ceste Dolgoše - Hoče. Bila bi dolga ca 5 km in bi vezala tako Dolgoše in po graditvi novega mostu čez Dravo tudi vas bližnji vzhodni breg, kakor oba Dupleka, Žitečko vas, Ciglence, Sv. Martin itd. z železnico. Do prave veljave bi pa prišla šele tedaj, če bi se v Hočah postavil dolgo pričakovani tovorni kolodvor. Naposled bi pa to bila tudi važna izpopolnitev izletniške krožne ceste Maribor - Pobrežje - Dolgoše - Hoče - Tezno - Maribor. Železi bi tedaj bilo, da bi od predlogov in načrtov prišlo čimprej tudi do dejani, da bi te ceste čimprej dobili. Posebno za uresničenje zveze čez Pohorje, zveze s Sv. Duhom na Ostrem vrhu in zveze St. Ilj v Slov. goricah - Gornja Kungota bi se morala zavzeti vsa naša javnost, kajti tu gre poleg važnih gospodarskih tudi za narodne in obrambne interese prve vrste!

Radikalna kura

Ko je pred leti uprizorilo naše gledališče Doboviškovega »Rodoljuba iz Amerike«, smo spoznali v njem idejo Vojnovičevega »Ekvinočja« in še marsikaj drugega, seveda v burkasti zunanji obliki, ki je spominjala na igre nekdanjih »čitalnic« iz prvih časov našega preporeda. »Radikalna kura« je prav tako kompilacija idej, situacij, šal in kupletov, da ni ne v njej ne na njej trohice originalnosti. Vse skupaj je stvar, ki se z umetniškimi merilom sploh ne da meriti — plaža, polna banalnih, često odurnih »vicov«, ki so nam znani iz bežnic v tisočerihih varijacijah (posilni, nem tudum itd. itd.), a prav take so tudi situacije in taka je — glasba. Znošena je skupaj z vseh vetrov, da ti zavzame na uho zdaj akord znane operete, potem kupleta, narodne pesmi in vsega, le ne osebnih note skladatelja. V času, ko igrajo že naši podoželski diletantski odri Shakespearja in Moliéra, je uprizorjanje »Radikalnih kur« v poklicnem gledališču vsaj — anahronizem, da ne rečemo več. Če pa je to koncesija posebne vrste občinstvu, ki je v soboto od navdušenja ploskalo in cepetal z nogami kakor nikdar poprej, naj bi se »Radikalne kure« igrala izven abonmajev. Toda to občinstvo je bilo po ogromni večini iz vrst mladine, a vodstvo je za njeno gledališko vzgojo prav tako odgovorno kakor so šolska vodstva odgovorna za ostalo.

Vsa krivda pa ne gre le na rovaš autorjev, ampak tudi režiserjev. Vsaj on bi moral imeti toliko razsodnosti, da bi črtal nekatera najbolj banalna mesta in ublažil, kar se ublažiti dá. Tako je tedaj od vsega ostalo le to, kar so dali igralci, ki so se v splošnem potrudili, da bi iztisnili iz svojih vlog čim največ. G. Daneš je

bil naravnost sijajen Ožbalt Bombek. Za Švejkom je to gotovo največji uspeh v Mariboru. Eleganten, spreten in zares živ je bil dr. Rogan g. Skrbinska; g. Pavle Kovič je v vlogi Polovičevega sluga prekosil samega sebe, a odlično so rešili svojo nalogo tudi gđc. Kraljeva kot natakarka Jerica, ga Zakrajškova kot gostilničarka, g. Grom kot konte Bombelli, gđc. Udovičeva kot pevsko in igralsko izvrstna Jelka in ga Dragutinovičeva kot Cecilija Bombekova. Pa tudi ostali: g. Savinova kot Etelka de Gomboš, gđca Fratikova kot služkinja, ga Založnikova kot verno podana kmetica Polajnarica, gđc. Pečarijeva kot sobarica in g. Gorinšek, kot postrešček so bili uigrani v celotno harmonijo. Le mestoma dobra, tu in tam celo zelo dobra, je bila gđc. Starčeva kot Vanda Gorničeva, dočim je v ostalih scenah često močno pretiravala. Posebno bi ji pa bilo potrebno večje kultiviranje glasu, ki dobi včasih nesimpatičen timbr. G. Ivelji je kot poročnik Polovičev motil efekt nepravilni izgovor slovenščine, g. Rasberger je bil za Vandinega brata mnogo prestar v maski in vse prej kakor kapetan, g. Tovornik, ki je v zadnjem času dobro napredoval, je v vlogi inženjerja Požuna zopet padel in mislim, da se ne motim, če trdim, da je to zakrivil nemožič tempo njegovega govora, za katerega mu manjka tehnična izvežbanost pravilnega dihanja in uravnovešenje mimike in gest.

Gledališče ni bilo popolnoma zasedeno, navdušenje pa je bilo pretežno le na galeriji in dijaškem stojišču. Navzoči autor je prejel dva venca in šop cvetja. —r.

Mladinske knjige in slikanice v bogati izbiri ima na razpolago za Božič podružnica Tiskovne zadruga v Mariboru. Aleksandrova cesta 12

Mariborski in dneoni drobiž

Ustanovitev finančnega inspektorata v Mariboru.

Z odlokom finančnega ministra se ustanovi v Mariboru finančni inspektorat, ki začne posloovati s 1. januarjem 1930 in bo obsegal sledeče davčne urade: Dol. Lendava, Murska Sobota, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor, Prevalje, Slovenjgradec, Šoštanj, Celje, Konjice, Slovenska Bistrica, Šmarje pri Jelšah in Rogatec. Delokrog inspektorata je zelo omejen in spada v njegovo pristojnost le neposredni davki, izvzemši odmero društvenega davka. Finančni inspektorat mora dvakrat mesečno podati pristojni finančni direkciji natančno poročilo o stanju vseh svojih poslov. Finančni inspektorati so v vsakem pogledu podrejeni finančnim direkcijam in tvorijo njihov sestavni del. Davčne obračune vrše inspektorati samostojno in vodi-jo vse v to svrhu predpisane knjige.

† Rozalija Strmšek.

V Sv. Petru na Medvedovem selu je zavratna pljučnica pretrgala nit življenja vzorni slovenski ženi, gospe Rozaliji S t r m š e k, vdovi po nadučitelju Alojziju Strmšku. Pokojnica je dosegla starost 63 let in je bila mati profesorja, občinskega svetnika in ravnatelja Dijaškega doma v Mariboru, g. dr. Pavla Strmška. Rodom iz znane narodne rodbine Zdolškov na Ponikvi ob j. ž. je s svojim pokojnim možem vzgajala svojo rodbino v strogo narodnem duhu in posvetila vse svoje moči in življenje skrbi za nje. Bodí vzgledni in vrli slovenski materi ohranjen svetel spomin, težko pri-šo žalje!

Mladinski sodnik.

Po novem kazenskem zakonu, ki stopi v veljavo s 1. januarjem, mora imeti okrožno sodišče posebnega mladinskega sodnika, ki bo sodil edino prestopke mladostnikov. Pri mariborskem okrožnem sodišču bo imel ta mladinski oddelek gosp. sodni svetnik Ivan Zemljšč, ki je tudi sicer znan po svojem požrtvovalnem in nesebičnem delovanju na narodnem in kulturnem polju.

Slovesna maša na Božič.

Na Božič, 25. t. m. se bo od 10. dopoldne peja v stolnici Haydnova maša v C-duru.

Iz Slovenskih goric.

Večkrat čitamo v »Večerniku« pritožbe o narodni mlachnosti nekaterih mariborskih obrtnikov, ki smešijo sebe in Maribor s spakodranimi napisi, drugi so zopet vkoreninjani v nemške pozdrave liki kloz v kožo. Pred dnevi sem vstopil v neko mariborsko brivnico. Seveda me je prav uslužno navzoči pomočnik pozdravil s krepkim »Guten Morgen« in šele, ko sem jaz odgovoril »dobro jutro«, se je tudi on povrnil k slovenski besedi. Spoštujemo nemški narod in smo mu dobrohotni sosedí, obsojali smo le njegove nekdanje hujskače, ali Nemci se nam pač lahko v pest smejejo, ko vidijo naš obmejni »šviga švaga« v Mariboru. Pa še na podoželsko prebivalstvo to slabo vpliva. Slišal sem mestnega obrtnika, sicer zavednega Slovenca, ko je, prišedši na izlet na kmete, pozdravil zunaj stoječega »po starih časih« dišečega gostilničarja tudi po starih časih: Guten Tog. Pa še več: V neki gostilni je bila godba in ples. Pride stari lovec, pa ravno tako stari »Savel«, pa vrže godcem stotak, da igrajo in pojejo nemško pesem. Ko končajo, nudi drugi mož godcem pa par desetakov, da še zaigrajo in zapojejo slovensko pesem. Pa to prepriči omenjeni stari »Savel«, češ, on je dal sto dinarjev, zato naj le naprej nemško igrajo in pojejo. In bili so na »balu« tudi Nemci in so seveda potem godcem ploskali. Ako pa bi bil kdo tako izzivanje zaslužno odločno zavrnil, bi se mu bilo znalo zgoditi, da bi ga bil gostilničar, ki rad s pestjo pogrozi, »krepko« podučil, da je v gostilni le on gospodar. S takimi obmejnimi zanimivostmi se radovednost večkrat lahko uteši. Čisto dobro in potrebno je torej, da »Večernik« večkrat opominja merodajne činitelje, naj naklonijo obmejnim našim krajem, posebno še tudi v Slov. goricah, zadostno pozornost. —

Za lesen in zlmo KARO čevlji. VI.

Otvoritev nove železniške proge v naši državi.

Včeraj je bila v navzočnosti ministra za promet in prosvetnega ministra slavnostno otvorjena nova železniška proga Kragujevac—Kraljevo, ki tvori del nameravane jadranske železniške proge.

Koča na Pesku,

last dravinjske podružnice v Konjicah, je oskrbovana tudi v zimskem času, kar se posebno povdarja z ozirom na govornice, ki se po Mariboru širijo, da je kočica preko zime zaprta. Podružnica je postavila v sobe nove peči. Turistom se priporoča obisk te najvišje pohorske postojanke, ker je priznana okrog Roglje najboljši smuški teren. —

Ljudska knjižnica ob božičnih praznikih.

Tudi ob božičnih praznikih bo Ljudska knjižnica nudila čitateljem dovolj priloznosti, da si izposodijo knjige za proste dneve. Samo uradne ure so toliko spremenjene, da posluje knjižnica v torek na božični večer od 17. do 18. ure, na Stefanovo pa dopoldne od pol 10. do pol 11. ure. Tudi ob teh dneh se lahko še vpišejo novi člani. Knjižnica posluje v Narodnem domu, vhod iz Tattenbachove ulice. —

Sankanje po mestnih ulicah.

Starši in vzgojitelji se opozarjajo, da je po ulicah v pomeirju mesta Maribora sankanje strogo prepovedano, ker postanejo cestišča in pešpota polzka in za pasante nevarna. Sankanje po ulicah pa je obenem tudi za sankalce nevarno, kar dokazujejo nesreče v zadnjih letih. Protí krivcem se bo strogo postopalo v smislu toz. kazenskih določil.

Čistite in posipajte hodnike.

Glasom § 9. cestno-prometnega reda in reda za čiščenje cest in trgov za mesto Maribor so hišni posestniki dolžni, da očistijo trotoarje in pešpote od snega in ledu in jih po potrebi dnevno v zadostni meri posujejo s peskom, pepelom ali žagavino. Posipanje trotoarjev in pešpotov s smetmi in drugimi odpadki je prepovedano. Ker se je povodom snega pokazalo, da nekateri posestniki dolžnosti sploh ne izpolnjujejo ali pa le malomarno in da posebno ne čistijo pešpotov pred svojimi vrati, se ponovno opozarja na to določbo s pripombo, da se bo proti onim posestnikom, ki ne vpoštevajo te naredbe, uvedlo kazensko postopanje in bo mestna občina izvršila čiščenje na njihove stroške. Odkladanje snega v cestne struge je prepovedano. Hišni gospodarji naj poučijo organe, ki čistijo trotoarje, da ne uporabljajo ostro orodje, kakor n. pr. krampe, sekire itd., ker se pri čiščenju s takim orodjem pokvari asfaltni trotoar. Stroške za popravilo takih poškodb bo trpel prizadeti lastnik sam.

Kakor dromedarji obremenjeni.

hodiijo te dni po Mariboru naši pismonoše. Pločniki so oledeneli in kamnite stopnjice vodijo v nekaterih hišah v tretje nastropje. Božične pošiljke pa so vsako leto silno obilne, tako tudi letos. Nekateri absolvirajo na dan po 2000 stopnjic. Božični dnevi so zanje nedvomno najtežji preizkušnja.

Pretep na Pristanu.

V prepriu s svojimi vinskiimi tovaršiji jo je skupil 32-letni ključavničar Franjo Žandarič. Po glavi je dobil občutne rane. Na rešilni postaji so ga obvezali in odpeljali v domačo oskrbo. —

Zile na levem zapetju si je prerezala na okenskih šipah 29-letna železničarjeva žena Marija Klančnikova ter pri tem do-bila opasne rane. Morali so jo prepeljati v bolnišnico. Vzrok poškodbe je bil domači prepri. Njeno stanje je zelo resno.

Nova pošiljatev dežnikov je došla. Tvrška M. Favai-Vidmar. Maribor, Slovenska ulica 12. 3360

Poredni Bobi, Kozamurnik, Stanko in Janko, Skok, Cmok in Jokica, Princeza Zvezdana, Sinko Debelinko. S temi krasnimi mladinskimi knjižnicami, ki so opremljene s številnimi slikami, boste svojo deco najbolj razveselili za Božič. Starši, posegajte pridno po njih, dokler traja zaloga. Dobite jih v upravi »Jutra« in »Večernika«, Aleksandrova cesta 12

Proslava 40-letnice socialnega zavarovanja v Sloveniji

SLAVNOSTNO ZBOROVANJE V APOLO-KINO. — KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED RAZVOJA BOLNIŠKEGA IN NEZGODNEGA ZAVAROVANJA V SLOVENIJI.

Maribor, 23. dec.

Včeraj dopoldne ob 10. se je na inicijativno tukajšnje ekspozitive OUZD vršilo v Apolo-kino slavnostno zborovanje v proslavo 40-letnice, odkar imamo v Sloveniji uvedeno veliko socialno delo bolniškega in nezgodnega zavarovanja. Proslava je bila skromna, a zato tem bolj prisrčna. Zastopana je bila mestna občina po vodji mestnega urada za socialno skrbstvo g. Brandnerja, ki je zastopal obenem tudi g. mestnega župana, zastopana sta bila tudi Zdravstveni dom in Zdravniško društvo, pogrešali pa smo zastopnike političnih oblasti (okrožnega inšpektorata in sreskih načelstev), inšpekcije dela itd.

Zborovanje je otvoril in vodil vodja tukajšnje ekspozitive OUZD gosp. Stenovec. Ker zastopnik OUZD iz Ljubljane ni prispejal, je podal referat g. Petejan, ki je v markantnih potezah orisal razvoj in današnje stanje socialnega zavarovanja v Sloveniji. Na predlog predsednika je bila sprejeta resolucija, ki zahteva popolno izvedbo zakona o delavskem zavarovanju, torej tudi izvedbo starostnega in invalidskega zavarovanja. Proslavi so čestitali in želeli nadaljnjega razvoja in uspehov imenom mestne občine g. Brandner, imenom Zdravstvenega doma upravnik g. dr. Vrtovec, za Delavsko zbornico gosp. Čeh, za zdravniško OUZD in Zdravniško društvo g. dr. Sekula, za JSZ g. Rozman, za obrtniške organizacije g. Krajcar, za Trg. boln. in podp. društvo g. Skaza, za Zvezo gostiln. združenj g. Komac.

Misel socialnega zavarovanja je iz Nemčije, kjer se je pričelo uvajati v letu 1884—1890, poganjala svoje korenine tudi v razne druge države. V Avstriji je bil l. 1887 sklenjen zakon o nezgodnem zavarovanju, izvajati pa se je začel šele l. nov. 1889, zakon o boln. zavarovanju od 28. marca 1888 pa v času od aprila do nov. 1889. Slavimo torej 40-letnico nezgodnega in bolniškega zavarovanja.

Za bolniško zavarovanje so bile v bivši štajerski vojvodini uvedene okrajne bolniške blagajne, poleg teh pa tudi obratne bolniške blagajne. V območju Slovenije je bilo takrat v obeh vrstah blagajn zavarovanih približno 20.000 oseb za slučaj bolezni. Nezgodni zavarovalnici ste bili za slovenske kraje ustanovljene dve: v Gradcu za Koroško in Štajersko, v Trstu za Kranjsko, Istrsko, Primorsko in Dalmacijo. Zavarovancev je bilo v slovenskih krajih le malo, dokaz, da se je gospodarsko življenje bolj razvijalo in osredotočalo v nemških deželah. V obeh panogah so bili zavarovani največini le delavci v tovarnah, plavžih in rudnikih. Le počasi se je zavarovanje širilo tudi na druge vrste delavstva.

Novi zakon iz l. 1922 je ustvaril širšo podlago, vsesplošno zavarovalno obveznost za vse osebe, ki so v kakšnem-koli odvisnem delovnem razmerju. Tudi je izenačil krog zavarovancev za vse panoge zavarovanja: kdor je zavarovan za slučaj bolezni, je istočasno zavarovan za slučaj nezgode, starosti, onemoglosti in smrti, rovanje za slučaj bolezni in nezgod, ostalo panoge zavarovanja se še ne izvajajo. Tudi je še neurejeno vprašanje zavarovanja za poljedelske delavce.

Prvotno bolniško zavarovanje je bilo zelo primitivno in skromno in se je omejevalo skoro samo na dajatve podpor v denarju in samo na delavca kot takega, dočim njegove družine ni poznalo. Zdravniška služba in pomoč je bila pomanjkljiva. V bolnicah so se mogli zdraviti le člani, ne pa tudi svoje. Današnje bolniško zavarovanje je izpopolneno zlasti v pogledu zdravniške pomoči, deloma v lastnih ambulatorijih, deloma v javnih zdravstvenih ustanovah, deloma pri zdravniških OUZD samih. Nudijo se vsi moderni zdravstveni pripomočki (röntgen, kemično-diagnostične preiskave, elektro- in hidroterapija, višinsko sonce, termalne kopeli itd.), na razpolago so zdravniški specialisti. OUZD je uvedel v podjetjih preventivno zdravstveno-ig-

jensko skrbstvo in s predavanji dviga avtoriteto zavarovanja ter smisel za zdravo življenje. Zobne dajatve, ki jih prejšnje zavarovanje ni poznalo, spadajo pod pojem preventivnega zdravljenja. Tudi v pogledu podpor glede višine in trajanja zaznamujemo znaten napredek, zlasti pa tudi v pogledu materinskega zavarovanja, poročne, dečje opreme, podpor za dojlje itd. Istotako velik napredek napram poprejšnjemu stanju zaznamuje glede dajatev nezgodno zavarovanje, kjer je polna renta od 60% zvišana na 100%, v slučajih prav posebne poškodbe celo na 133%. V obeh panogah zavarovanja so današnje dajatve i kvalitativno i kvantitativno daleč nad poprejšnjimi.

V primeri s tem bi bilo razumljivo, da bi bile danes tudi premije višje, zlasti še iz razloga, ker je bil pred vojno življenjski indeks več ali manj v skladu s plačami, dočim je danes ta indeks precej pod realno vrednostjo mezd. Baza dohodkov urada torej ni v isti višini z osnovo izdatkov. Pred vojno je bilo možno z enodnevno plačo delavca plačati enodnevno oskrbovalnino v bolnici, danes, ko znaša povprečna dnevna zavarovana meza v Sloveniji 24 Din, je to izključeno. Statistika kaže, da je tako v bolniškem kakor v nezgodnem zavarovanju premija danes nižja nego je bila poprej: v bolniškem zavarovanju iznaša danes 6% pri nevarnostnem odstotku 100, dočim je znašala poprej 6,30, v nezgodnem zavarovanju tudi 6%, dočim je bila poprej v slovenskih krajih 7%—7,80%. V vseh drugih državah so premije neprimerno večje (v Nemčiji n. pr. bolniška premija 8%). To je pri nas mogoče le radi največje štedljivosti v upravi in ekonomizacije dajatev.

Bolniško zavarovanje se je moralo modernizirati in iz primitivnosti preiti k sistematični izpopolnitvi ter preiščeni investicijski politiki v svrhu ekonomizacije celotnega zavarovanja. To je mogoče, ker je izveden princip upravne unifikacije raznih panog zavarovanja in je tako dana možnost, da dobiva bolniška panoga proti nizkim obrestim in amortizaciji investicijska posojila iz nezgodnega zavarovanja, s katerimi zida svoje »palače« z ambulatoriji, zdravilišča, okrevališča in druge naprave v svrhu specializacije in ekonomizacije zdravljenja. Dejstvo je, da nudi naše bolniško zavarovanje pri absolutno isti, relativno pa nižji nego predvojni premiji i v naravi i v denarju znatno več nego je nudilo pred vojno.

Bolniško zavarovanje nudi danes možnost zdravljenja v raznih zdraviliščih (Golnik, Klenovnik, Topolšica), okrevališčih (»Jadrán« na Rabu), toplicah itd., je za družine obvezno in nudi celo pravno zaščito s tem, da se gotova poklicna obolenja obravnavajo kot nezgode s pravico do stalne rente. Nezgodno zavarovanje je pojačalo intenzivnost akcije za preprečevanje nezgod pri delu, ki jih je vključih tehnični izpopolnitvi vedno več in ki povzročajo veliko gospodarsko škodo in hude socialne posledice.

Statistika tudi dokazuje, da se je intenzivnost zdravniške pomoči znatno povečala, da zavod z zdravili ne skopari, da so se dvignili izdatki za bolnice itd. Pоставke direktnih stvarnih ali denarnih dajatev OUZD članom dosežajo danes 70,19% vsega predpisa (Din 29.131.690), ne všteti stroške za zdravnike, ambulatorije, delavsko sodišče.

Bivše okrajne bolniške blagajne so leta 1909 izkazovale 21.064 članov s K 595.701 dohodkov. Na enega člana je odpadlo dohodkov Din 424,20 (po pariteti 115). OUZD pa je imel v l. 1928 povprečno 88.927 članov z Din 40.628.326,16 boln. zav. predpisa; odpade na člana Din 456,87 in sicer v bivši ljubljanski oblasti 490,51, v bivši mariborski oblasti Din 417,26. Zavarovanje v bivši mariborski oblasti je danes cenejše, kakor je bilo l. 1909 v bivši Kranjski.

Številke dalje kažejo, da je urad v l. 1928 na bolniško-zavarovalnih prispevkih predpisal Din 40.628.326,16, na nezgodno-zavarovalnih pa 10.227.300,00 Din. Ako predstavljamo, da od produkcijskih stroškov našega gospodarstva od-

Samo tu kupite ure, zlatnino in srebrnino res poceni.

M. Ilger ^{iev} sin, Maribor, Gosposka 15

Prodaja tudi na obroke!

Prodaja tudi na obroke!

pade 35% na mezde delavstva, značijo gornje številke, da se produkcijski stroški iz naslova bolniškega zavarovanja zvišajo za ca 1% (polovica prispevkov odpade na delavca), iz naslova nezgodnega zavarovanja pa za 1/2% ali skupno za 1 1/2%.

Ker so med vojno razne okrajne bolniške blagajne — izvzemski ljubljansko — pod pritiskom oblasti naložile svoj denar v vojna posojila, je bila po prevratu vsled finančne krize koncentracija bolniških blagajn nujno potrebna. Zato je Pokrajinska uprava za Slovenijo dec. 1918 razpustila vse okr. bolniške blagajne in jih strnila v enotno okrajno bolniško blagajno za Slovenijo v Ljubljani. S tem je izginila razcepljenost in mnogoličnost bolniškega zavarovanja, iz starega sistema razmetanosti in finančne slabosti se je prešlo v močne finančne edinice, ki naj bi zavarovanje vodile do izpopolnitve in mu omogočile izvrševanje težkih nalog, katere je zahtevalo razdejano zdravje delavnih ljudi, ki so se iz strelskih jarkov vrnili v delavnice. Za nezgodno zavarovanje pa je Pokr. vlada za Slovenijo z uredbno od 8. dec. 1918 ustanovila »Začasno delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani«, kasneje pa se je za železničarje ustanovila ločena nezgodna zavarovalnica. Tako se je v prvih povojnih letih v panogi bolniškega in nezgodnega zavarovanja izkristaliziralo troje nosilcev zavarovanja: Okrajna bolniška blagajna za Slovenijo v Ljubljani s svojimi ekspoziturami, Začasna delavska nezgodna zavarovalnica in Začasna železničarska zavarovalnica zoper nezgode. V sosesvi prve so bili med drugimi gg.: Ivan Kravos, sedl. moj., Ant. Krajcar, strojarski del., Ivan Hoinik, kroj. pom., vsi v Mariboru, Ivan Bizjak, kroj. moj., Ivan Vrečer, zid. del., oba v Celju. Premagati je bilo treba

ogromne težave povojnih prilik, nemorale, inflacije, druginje, pomanjkljivosti v upravi, pomanjkanja zakonov, splošne desorganizacije, neurejenosti meddržavnih razmer. Bada — zlasti nezgodnih rentnikov — je bila velika, sredstev pa nikjer, rente do skrajnosti devalorizirane. Skromno od pomoč je prinesla ustanovitev Pokrajinskega pokojninskega sklada, ki je s posebno dokladom na premož zbiral sredstva za skromno valoriziranje rent vsaj za najbolj potrebne.

Ko je bila nova država mednarodno priznana, je morala misliti tudi na zadostitev mednarodnim obveznostim, na ureditev enotnega zavarovanja za celo državo, na izdelavo enotnega zakona v tej smeri. Vsi prvi ministri soc. politike so delali na osnutku novega zakona, ki je po različnih izpremembah bil podpisan 14. 5. 1922 in je stopil v veljavo 1. jul. 1922. — Podpisal je zakon takratni minister za soc. politiko g. dr. Vekoslav Kukovec.

Novi zakon je — kakor smo že omenili — prelomil s staro organizacijo soc. zavarovanja in ustvaril unificirano in centralizirano zavarovanje za vse stroke delavstva in za vse panoge v eni upravni enoti. Ukinila se je Okrajna bolniška blagajna za Slovenijo v Ljubljani, ukinili ste se tudi obe nezgodni zavarovalnici, na njih mesto pa je stopil Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, s čemur je zavarovanje v Sloveniji prešlo na prag nove, lepše bodočnosti.

Zgradba socialnega zavarovanja še ni dovršena: kar so včeraj zborovalci v Apolo-kino v sprejeti resoluciji postavili kot zahtevo, da se izvede tudi starostno in invalidno zavarovanje ter zavarovanje za slučaj smrti, to mora biti baš ob 40letnici socialnega zavarovanja nujna želja nas vseh.

Sport

Savez moto-klubov se udeleži poklonitvene deputacije.

Na izredni seji Saveza dne 19. t. m. je bilo soglasno sklenjeno, da se moto-klubi Jugoslavije pridružijo akciji vseh ostalih sportnih zavezov in sodelujejo pri poklonitveni deputaciji. Klubi naj takoj skličejo sestanke in sporoče svojim članom, naj se po možnosti vsi pridružijo manifestaciji. Odhod 4. januarja, v nedeljo 5. januarja manifestacija saveznega odbora, delegatov in vseh prvakov z dekoracijami na dvoru, povratek 6. januarja. Vožnja tja in nazaj brezplačna. Mariborski moto-klub sklicuje v zvezi s tem za 26. t. m. od 10.—11. dop. v hotelu »Pri zamorcu« sestanek svojih članov.

Otvoritev zimsko-sportne sezone.

Včerajšnji dan je bil v znamenju zimskega športa. Na Pohorje je odšlo par sto smučarjev, ki so začeli s treningom za prihodnje tekme. Tudi v okolici Maribora je bilo opaziti prav živahen razvoj smučarstva. Snežne prilike na Pohorju so izvrstne, snega je do 60 cm, temperatura —10. Upati je, da bodo za božične praznike mariborski sportniki v velikem številu pohiteli na Pohorje.

Domači sport.

Ljubljana: Wacker (Dunaj): Ilirija 5:2 (1:2). Ob velikem zanimanju občinstva se

Velika kavarna 28. in 29.
Božična plesna čajanka
ob 5 v Palais de Danse

je včeraj odigrala prva nogometna tekma med dunajskim poklonitvenim moštvom Wacker in Ilirijo. Gosti so predvajali odličien sport in so zmago popolnoma zaslužili!

Zagreb: Hašk:Železničar 10:3 (5:2).

Beograd: Jugoslavija:Jedinstvo 7:2 (6:1) Zašk:Sloga 4:2 (2:0).

Novisad: BSK:Radnički SK 6:2 (5:1).

Inozemski sporti.

Dunaj: Hakoah:Hertha 3:1 (0:0); Rapid Sportklub 5:3 (3:1); Vienna:BAC 6:2 (5:1); Slovan:Altmandorf 8:1 (4:0).

Praha: Sparta:Bohemia 3:2 (1:1); Liben:ČAFK 3:3 (1:1).

Berlin: Norden:Hertha 4:3 (2:1); Tennis:Bornssia:Adlershofer BC 5:4 (3:0).

Pariz: Stade France:Eintracht Frankfurt 3:1 (1:0).

Montpellier: Reprezentanca Montpellier:Austria (Dunaj) 4:2 (3:1).

Beograjski podsavez se ne pokorava JNS-u.

Povodom odluka jugoslovanskega nogometnega saveza glede razpustitve BLP, Sub NP in Sar NP, je Beograjski podsavez sklenil, da se ne pokorava in je svoje člane obvestil, da tudi nadalje ostane vrhovni forum nogometnega sporta Srbije, Voivodine in Bosne.

Mali oglasi, ki služijo poročevalcem in oglasnim namenov običajno: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zahteva doplačanje in oglasni trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Vulkanizacija

avtogumija, galoš in snežnih čevljev sprejema Franc Terbuc, Glavni trg 4. 3213

Nepremočljive gozderje

dobite poceni v »Brzopodplati«, Tattenbachova ulica 14. 3091

Radio aparat

izvrstno delujoč se ugodno proda. Informacije daje iz prijaznosti A. Zorko, Maribor, Aleksandrova 14. 3299

Najlepše darilo za kadilce

je dobra tobačna pipa, ki se dobi v bogati izbiri pri Krabatu, Grajski trg 4, Maribor. 3321

Kabinet,

mebliran, prvo nadstropje in električna luč, poseben vhod oddam samo gospodični. Stritarjeva ulica 5. 3326

Želim vesel Božič

in se priporočam Hinko Kosič, Maribor Vetrinjska ulica 24. 2357

Sportniki!

Drsalke brusi in ponikla najbolje in najceneje, mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 3312

2-3 sobno stanovanje

išče manjša mirna obitelj. Dam tudi nagrado onemu, ki mi istega preskrbi. Poudrbe pod: »Točen plačnik« na upravo.

Soba v villi pri parku

se takoj odda solidnemu gospodu. Trubarjeva ulica 11 I. 3329

Mehanična delavnica

za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajamčeno solidne in brezkonkurenčne cene znane trdke Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Zadostuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom.

Sobo- in črkostikanje

izvršuje po cenl. hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Božična darila

nudi najceneje

J. Tulavec urar

Maribor, Kralja Petra trg 1

Goske,

race, purane,

sveže zaklane, priporoča po nizki ceni za božične praznike delikatesa

PRINČIČ

nasproti glavnega kolodvora

Gramofone in plošče

nudi po tovarniških cenah

A. Zorko, Maribor Aleksandrova cesta 14

Najpripravnije darilo za Božič

Obiščite takoi novo otvorieno

TRGOVINO Z BONBONJERAMI

ALEKSANDROVA CESTA 40 V NOVI ZGRADBI VLAHOVICA

kjer doblite okraske za božično drevo od 30 para do Din 3.—. Bonbonjere od Din 10.— do 100.—. Igračke iz čokolade od Din 15.— do 18.—, čokoladne bonbone v stanjolu po reklamni ceni 10 dkg za Din 5.—, vsakovrstno čokolado od najpriprostejše do najfinejše. Ne bo Vam žal in Vam ho trud poplačan, ako nas obiščete. Ne silimo Vas k nakupu. Hočemo samo pokazati publikl našo bogato zalogo. Ako hočete imeti Vaše božično drevo bogato, okusno in poceni okrašeno, pohitite takoj v 3267

KONFISERIJO „FLORA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA 40 ki le samo minuto oddaljena od gl. kolodvora.

Sominjajte se CMO!

SLIVOVKA - KONJAK

350

NA DROBNO!

NA DEBELO!

GOSPOSKA ULICA 9

1000 kravat

v zalogi pri

Jurčičeva ul. 9, nasproti veletrgovine V. Welzl.

Exportna hiša „LUNA“

Najcenejši nakup galanterije, vezanine, otročjih igračk ter pletenine domačega izdelka

otročje nogavice od	Din 5.— naprej
damske nogavice od	Din 7.— naprej
moške nogavice (sokni) od	Din 6.— naprej
vezanine od	Din 1.— naprej
čipke od	Din 1.— naprej

Pleteni telovniki z rokavi, puloverji, cele obleke, perilo za dame in gospode, za novorojenčke opreme lastnega izdelka. — Čevlje za dom, čevlje za telovadbo, otroške čevlje in sandale. Velika razstava igračk, nakita za božična drevesca, razen tega galoše, snežne čevlje, sanke, vozički za lutke ter gugalni konjički.

IZBORNO SORTIRANO SKLADIŠČE

galanterije in igračk, hišne in kuhinjske oprave, jedilnega pribora znamke BERNDORF, drobnine in pletenine, smučarske opreme, sanke, drsalke, gramofone in zvočne plošče

priporoča po najnižjih cenah

FRANC KORMANN, MARIBOR

GOSPOSKA ULICA 3

3346

Zabavajte se doma!

Opera, petje, koncert, ples

v vsakem času, v vsaki hiši samo z gramofoni in ploščami

Najprimernejša božična in novoletna darila.

Najpopolnejši plačilni pogoji.

F. Lepoša, Maribor, Glavni trg 1

Božiček želi vesele božične praznike!

Razvezeliti hoče velike in male, zato prinaša najmoderneje in praktične pletenine za

ma e:

lepe telovnike	Din 70.—, 46.—,
puloverje	Din 75.—,
sviterje	Din 85.—, 36.—,
joj.iče	Din 110.—,
pletene oblekce	Din 150.—, 58.—,
Bleyletelovnike	

dame:

tople, volnene telovnike	Din 76.—,
telovnike z ovratnikom	Din 175.—, 105.—,
Intarsia-telovnike in puloverje,	
moderne pletene kostume	Din 340.—, 380.—, 450.—,
garniture za sankanje	Din 395.—,
trikot hlače	Din 65.—, 34.—.

gospode:

telovnike iz čiste volne	Din 140.—, 105.—,
štrapacne puloverje	Din 185.—, 110.—,
moderne šale	Din 70.—, 50.—, 45.—,
majice in hlače	Din 65.—, 36.—,
gamaše	Din 54.—, 45.—, 36.—,
kravate, nogavice, naramnice.	

Dalje še toplo spodnje perilo, nogavice in rokavice, lepe žepne robce in še mnogo drugega, vse dobro in ceneno pri

C. BÜDEFELDT, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 4-6